

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvezek, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ugarske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr. za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuge dežele toliko več, kolikor poštnina znaša.

Za oznanila plačuje se od štiristopne peti-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.
Dopisi naj se izvole frankovati. — Rokopisi se ne vracajo. — Uredništvo in upravljanje je na Kongresnem trgu št. 12.

Upravljanju naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Telefon št. 34.

Tržaški italijanski poslanci v stiski.

To je bilo vika in brika, ko so bili v Tretju pri zadnjih volitvah namestu dotedanjih „konservativnih“ poslancev izvoljeni sami progresovci! Celotna vlada se je veselila, progresovna stranka pa je bila prepričana, da nastane sedaj nova doba za Tret in za lalonstvo na Primorskem.

Laški poslanci so pač prišli na Dunaj z namenom, da bodo grofa Badeniju imponirali. V začetku so se močno približevali oposicionalnim Nemcem, a ko jim je nekoč grof Badeni rekel, da jih napusti, če se ne poboljšajo, minil je Garibaldijeve čestilce ves pogum in bežali so iz oposicionalnega tabora tja proti vladnemu, kakor je bežal Barateri po znani bitki z Abesinci.

Lahi so opustili vse koketiranje z oposicionalci in vrla je to z veseljem gledala, „Reichswehr“, ki je bila prej primorske razmere večkrat osvetlila, počastila je laške poslance s svojo ljužnino in nekega due so narodi avstrijski izvedeli presenetljivo vest, da so italijanski poslanci izbrani za posredovalce med Čehi in Nemci.

Ta uloga bi bila laškim poslancem močno ugasjala, in ni dvoma, da bi bili prišli do večjega upriva, kakor jima gre, ako bi bili dosegli kak uspeh. Toda Badenijev račun je bil napačen. Nemci in Čehi so se za posredovanje Lahov lepo sahvalili, in ko so še slovenski in hrvatski poslanci izjavili, da na noben način ne ostanejo v večjih, ako se vzprejmejo vanjo tudi Lahi, je bila vrla stvar dogdana. Saj pa bi bilo tudi uprav semešno, ako bi v dumajkem parlamentu igrala ulogo posredovalca med narodi stranka, katera doma z nezaslišanimi nasilstvi satira slovenski in hrvatski živelj, katera je pojem pravičnosti popolnoma neznan in katera se ne ustraši nobenega sredstva, samo da vzdrži in utrdi svoje gospodarstvo. Laška stranka je utelesena krivčnost, v narodnem oziru zavzema tisto stališče, kakor Schönererjeva stranka in je zatorej popolnoma nesposobna za posredovaljico v narodnostnih rasporih.

Vsi temu, da so italijanski poslanci s svojim posredovanjem med Čehi in Nemci popolnoma po-

goreli, se vendar niso upali, oddaljiti se od vlade. Priznajo se grofa Badeniju in usiljujejo se Poljakom in Čehom, misleč, da si na ta način zagotove naklonjenost merodajnih faktorjev in najuplivnejših strank, in da se jim preprečiti vsako premembo sedanjih razmer na Primorskem.

Tržaškim progresovcem pa to neodločno, omahljivo, skrajno oportuistično in vsem progresovskim načelom, taktičnim in programatičnim, nasprotuje ravnanje njih poslancev kar nič ne ugaja. Morda bi se bili že njim sprijaznili, da jim kaj koristi, tako pa, ko nimajo od tega nikacega pozitivnega dobička, pač pa uvidevajo, da naredi parlamentarna večina vsaj deloma in kolikor je možno konč sedanjim primorskim razmeram, postali so jako nezadovoljni in dali so svojim poslancem celo nekako nezaupnico.

Neposredai povod temu je pač razdelitev referatov o protestiranih volitvah. Lahi so si z največjimi sleparstvi in najgršimi nasilstvi pridobili mandat pete kurije Istrake, tretjega razreda tržaškega in goriškega veleposessva in dobro jim je znano, da mora parlament te volitve razveljaviti, ako neče postopati pristransko. Lahi so pač upali, da dobé poročila o teh volitvah njih prijatelji, kateri bodo iz strankarskopolitičnih razlogov prikrali vse škandalozne dogodbe, ki so se primerile pri volitvah. To pa se ni zgodilo; o teh protestiranih volitvah bodo poročali možje, o katerih smo prepričani, da razkrijejo parlamentu, kako so se vrstile volitve na Primorskem in ker bo to silen udarec za laško stranko, zato beské zdaj tržaški progresovci in se hudejajo na svoje poslance, ker niti tega niso mogli preprečiti.

Listi javljajo, da so tržaški poslanci namerni že odložiti svoje mandate, da pa so to za sedaj opustili, in da se hočejo poprej pogovoriti z volilci, predno se odločijo. Kako se razvije ta razpor med volilci in njih poslanci, naš ne zanima. Ako zastopajo tržaške progresovce sedanj ali drugi poslanci, je nam pač vse jedao, razpor sam kaže, da se laški volilci niso premenili, da ostanejo zvesti svojim narodom, in da zategadelj po postopanju njih poslancev nikakor ne gre sklepati na mišljene progrese.

prizorov, zlasti pa njegovih vedut, razgledov in panoram. Kolika miloba se razvija na pr. po njegovem „Razgledu s Sinje Planine“ (Sanalpe), kdoder se odpira prediven pogled v sadorodno labodsко dolino! Kolika skladnoglasnost raznovrstnih barv odseva iz večkrat že omenjene panorame z Magdalenske gore, na kateri se menjajo kakor sladki akordi in napevi melodizorne simfonije gozdi in travniki, hribi in doline, reke in jezera, mesta in posamična selišča v okviru plastičnih gor! In naposled na njegovem najznamenitejšem, povsem mojsterskem delu, na onem grandijoznem „Razgledu z Velikega Zvonikarja“ — to je prava pravčata slikarska vizija, izvišena nad vso pozemeljsko ničemernost po raznovrstnih svojih obrisih, po globokih svojih perspektivah, po ublaženih svojih bojah in po vsem svojem, v harmonično celoto ubranem koloritu! — —

Marko Pernhart je bil specijalist v slikanju pokrajinskih prizorov in slikar planinskih panoram par excellence! Pernhart je bil, rekel bi, potovalni slikar, ki ni imel nikjer stalnega doma, temveč je preživel vse svoje dni kot gost svojih naročnikov. In ti so bili imenitni možje, kakor tudi je mej kupci njegovih slik poleg cesarice sam naš prešvitli vladar, cesar Franc Jožef I., kateri je kupil neko Pernhartovo sliko: Pokrajinko po zimi.

V Ljubljani, 29. oktobra.

Kdo bodo novi predsednik? Katol. narodna stranka je sklenila, da ponudi iznova predsedstvo Kathreinu, ako ga ta ne sprejme, ne meni stranka nobenega svojega člana kandidirati. Bržčas postane pl. Abrahamowicz predsednik, dr. Kramar pa prvi podpredsednik. Voliti bo treba torej le drugega podpredsednika.

Zakaj je odstopil dr. Kathrein? „Tiroler Stimmen“, ki imajo zvezze s Kathreinem, sporočajo, da je odstopil Kathrein, ker je prišel v nesoglasje z grofom Badenijem. „T. St.“ pišejo: Zahtevalo se je, naj Kathrein uduši obstrukcijo. Blvši predsednik ni imel v to svrbo drugega sedeža, nego opravilnik, česar izpremembo je pred leti sam predlagal, a jo je desnica opustila. Kar je bilo takrat možno radi neizrečeno eurovega tons antisemitov, to je danes težko izvedljivo. Kathrein je bil mnemja, da je poostrenje opravilnika proti toli močni oposiciji nemogočno. Opravilnika, kateri bi rodila sila, bi pa obstrukcija nikdar ne priznala. Kathrein je tako plemenito mislil o svojem mestu, a tega se mu ni štelo povsed na dobro. K temu se je pridružilo še brezdelje vlade napram obstrukciji. Česar vlada sama te more, to je zahtevala, naj izvrše drugi, ki so še na mnogo težavnjejšem stališču in ki morajo imeti še mnogo več obzrov. — Skratka: Baden je zahteval, naj bodo Kathrein vladal birič, ker pa tega rahločutni in pošteni Kathrein ni hotel, je odstopil.

Rusini se gibljejo ter nočijo več molča prenašati poljskih raslatstev. Sklicali so za 1. november velik shod v Lvov, a vlada jim je vabila radi nekaterih točk konfiscirala. Rusini pa se ne dodočrašči. Sklicali bodo za 4. november velik kongres v rusinskem „Narodnem domu“, na katerem bodo razpravljali o sedanjem položaju, o razširjenju deželne avtonomije in o razdelitvi Galicije v poljski in v rusinski del, o galioških deželno- in državnozborskih vprašanjih v vzhodni Galiciji. Rusini pridejo torej nekak vserusinski shod, ki se bo bavil s prav tako nujno važnimi točkami, kakor se je vseslovenski shod v Ljubljani.

Ko pa sem na razstavljenih Pernhartovih delih prebiral imena njihovih naročnikov in sedanjih lastnikov, polotila se me je bridka otčnost, kajti mej ta isti in nisem v zrl — domačega imena slovenskega! Tako je torej tudi ta plodonosni, naše gore list moral pognojevat in jivo — tuje kulturo!

Tužne nam majke!

Kakor je videti, slikal je Pernhart večinoma le po naročilih. Razumljivo je torej, zakaj je ponavljal jedni ter isti predmet na svojih slikah po večkrat na pr. vrh Velikega Zvonikarja, panorame z istega vrha, z Dobraca in Margarta, pogled na Celovec itd. Povsem naravno je pa tudi, da so njegovi posnetki istih pokrajin in razgledov različne umetniške vrednosti, t. j. več ali manje dovršeni; kajti pri posamičnih naročilih se je ravnal i on, kakor vsak umetnik, po vzhodu onega dijaka, ki je hvalil slabo vino v slabici latinčini, dobro pa v dobr, reke: quale vinum, tale latinum . . .

Rekel sem, da je bil Marko Pernhart slikar pokrajinskih razgledov, zlasti planinskih panoram par excellence, in to njegovo posebnost so mu nekateri kritičari teoretični umetniški šteli za slabost in nedostatnost, češ: slikanje panoram ni prista umetnost!

LISTEK.

Marko Pernhart.

O razstavi njegovih slik v Celovcu.
Spisal Vatroslav Holz.
(Konec.)

Marko Pernhart, porojen v preelkovitem planinskem raju Koroškem, navzel se je menda vspričo veličastnih Karavank one neusahljive ljubezni do prelepe svoje domovine že takrat, ko je pasel očetové ovce po zelenih podgorskih obroških. Ta dečinska ljubezen do svoje matere domovine ga je vezala tolikoj siloj na njo, da se je le dvakrat in le za malo časa ločil od nje, takrat, ko je bil še popolnjeval svoje umetniške študije v Monakovo in na Dunaj. Kakor oduševljen trubadur je romal od kraja do kraja ter je s svojim mojsterskim kistom preslavljal krasote dotičnih pokrajin. Njegove planinske panorame so pravi slavospevi o čaroviti slikovitosti širne naše domovine. Obzorje njegovih planinskih razgledov se razpenja od Velikega Zvonikarja dol do ogerske ravnine, od sinje Adrije pa tja gori do zelenega Škrlja. In kako se je umetnik utoplil v pokrajinsko občičje svoje domovine, kako je to čarajočo nje lepoto zopet prenesel na platno, toli mehko in milo, nežno in sladko, to čuti sliberni ogledovalec njegovih posamičnih pokrajinskih

Slovenska nesloga je na Balkanu zopet v cvetu. V Ueskubu, v Solunu in v raznih macedonskih mestih so se primerile velike bolgarske demonstracije proti Srbovom. Peterburške „Novosti“ pišejo o tem prežalostnem pojavu tako le: Ni še dolgo odtlej, ko so se srbski in bolgarski politiki mej sabo bratili, se posečali ter skupno sanjarili o Balkanski zvezi. Sedaj pa je stopilo nakrat na mesto prijateljstva sovraštvo in nasprotstvo, idejo Balkanske zvezze so pozabili in jo celo zavrgli. Taki so bili Slovani vedno. Vsa zgodovina balkanskega potoka in vzhodne Evrope kaže sliko neprestanih bojev Slovanov mej seboj. Nemci in Turki so to izrabljali in podvrgli Slovane svojemu vladarstvu. To se godi tudi sedaj. Politični interesi Bulgarov in Srbov zahtevajo, da bi bili složni, da se zvežejo, namesto tega se pa besno bojujejo mej seboj. L. 1885. so se vojekovali mej seboj radi Vzhodne Rumelije, sedaj se pripravljajo na boj radi Macedonije. Nemci v Ueskubu niso slučajna spizoda. Čitati treba samo, kaj pisarijo srbski in bolgarski časopisi o makedonskem vprašanju, in videl bo vsakdo, kako daleč so dospele strasti že v obeh državah. Krivi osih dogodkov so nedvomno Bulgari, ki se ne morajo sprizjaniti z mislio, da je Stara Srbija in Severna Makedonija obljudena s Srbijami, a ne z Bulgari, ter da je torej povsem upravičena zahteva Srbov, da se jim da ondi cerkvena in šolska avtonomija, kakršno imajo Bulgari v vzhodni in srednji Macedoniji.

Karlisti se pripravljajo na trajno državljaško vojno. Pod predsedstvom Čanovasa so dobili Karlisti več važnih služb in sedaj se neutrudno organizujejo. V mnogih občinah imajo že večino. Samostani, katerih šteje deseta nebrej, so ognjišča in skladišča Karlistov; v samostanh imajo skrito orčje in vojaške nabore. V pokrajnah Valencia, Alicante, Katalonija, Aragonija, v Biskaji in Novari se pripravljajo Karlisti na ustank. Nedavno so utišotapili preko Pirenej zopet veliko orčje ter je razdelil mej Baske. Madridsko časopisje zahteva, naj se vrše manevri v severnih pokrajnah, da se narod preveri, koliko vojakov ima še Španija na vzhodnem bojem sa Kobi in Filipinih. Ako bi buknil ustank, bi imela Španija mnogo opravila, da ga zadoši, kajti klerikalni Karlisti imajo velikansko prislušek tudi mej priprostim ljudstvom.

Dopisi.

Iz socijalnopolitičnega kota, 26. okt.
Tukaj se nam nic prav slabo ne godi. Mej svetnika in svetnice so nas deli kolegi pri „Slovencu“; tam v podlasku, kjer o čudežih poročajo, obdejajojo tudi nas. Tako sem prišel v nasledstvo Korošice Marije Luggan, kateri se je mati božja prikazala. No, kdo ve, če kateri nas, ali celo jaz v nebesu ne pridev! Kaj bi tudi kolegi pri „Slovencu“ gori v nebesih brez nas počeli! Jedenega, ali dva nas spusti sv. Peter gotovo v nebesa, drugade „Slovenčevi“ kolegi tam, ko ne bo kaj o svetnikih in svetnicah pleti, dolzega časa umir. Pa močno so zdaj j. z. Dr. Krek, ta „monstrum scientiae“, („učen kakor malokoš“), je v „Glasniku“ in „Slovencu“ objavil članek „stanovska organizacija“. Jaz sem v „Narodu“ „odetu krč scijalizma“ dokazal, da je fan

Oj sive teorje! Torej bi tudi — opera ne bila pristna skladbeniška umetnost, kajti i ona je sestavljena iz raznih motivov, napevov in dramatičnih dejanj, kakor pokrajinska panorama iz hribov in dolin, gozdov in poljan i. t. d. Sveda je posne masje vse pokrajine po naravi, rekel bi, bolj mehanično delo, pri katerem se mora slikar posluževati prirodnim, istinitim predmetom, katerih torej ne more in ne sme nalači prejati v slikovite skupine po svoji domišljiji ter jih tudi ne more idejализirati. To se vidi na pr. na panorami s Triglavom, kjer je v neposrednem ospredju nakopičena mnogobrojna možica gorskih vrhov in cerij, ki se dvigajo iznad globokih prepadow v grozilnih, razornih oblikah, kar sveda moti ogledovalca celotne panorame, katera glavno torišče se razgrinja šele onstran osprednjega gorovja, v globokih perspektivah nedogledne daljave. —

Da pa je bil naš Pernhart tudi izreden večak v slikanju pojedinih pokrajinskih predmetov, prirodnih prizorov z umetnim, slikovito prejerenim ospredjem po svoji domišljiji, to nam dokazuje oblica posamičnih slik pokrajink. Mej ujimi se odlično posebno pogled na Belopeško jezero, ob katerem na desnem bregu so v preslikovito drevesno skupino ubrani tisti krasni mečesni, dočim je v ospredju jezera porazvrščeno divno obrisan, živo-bojno skalovje; nadalje partija z obale na Vrbskem

taziral, ko je tiste neumnosti pisal, in ker so pri „Slovencu“ spozali, da imamo prav, so jesni, pa močno jesni, kerta monstrum je bil tak, da morajo njega odčeta skriti, zatajiti. V počitku štev. 243, „Slovenec“ slovensko izjavlja, da dr. Krek teh ne umnosti „Stanovska organizacija“ ni spisal. Vsamec to na znanje. Veseli me, da ste gospod e spozali neumnosti tistega članka: Stanovska organizacija v št. 222, „Slovenca“. — Dodali ste pa v št. 222 tudi, da ste vi že 24 let in nekaj daj išči i stih nazorov, in da že tako dolgo po njih delate! — S temi besedami ste prisuli, da ste že 24 let in nekaj daj išči z vami bo rimo vsaj v tem prav, ko vam pravimo, da sveta ne glejate prav. Vendar jedenkrat to spoznanje in priznanje! — Pa skrivate dr. Kreka! Rizopti ste ga kot učenjaka, kakoršen je malekdo, a zdaj ga skrivate, ker tak monstrum, kakor je navedeno raz prava v „Glasniku“ in „Slovencu“ o stanovski organizaciji se zdaj tudi vam vidi „handgre flib“ neumna. Nazadeje bi vaši čitalci več apetit izgubili, če morajo taka monstrum prehajati in prav pametno je bilo, da ste autorja tistega članka poskrili, ker tako dr. Krek še vsaj v ferovah kot „monstrum scientiae“ veljati zamore. Toda vzemimo, da dr. Krek ni spisal tistih neumnosti. Vsak, kdor hoče postušati, shiš, da je dr. Krek „ode slov. so cijalizm“, „voditelj in učitelj slov. kristanskih so cijalistov“. Opozorjam tega voditelja, učitelja in očeta na navedeni monstrum, na članek „stanovska organizacija“. Vsi socialisti moramo našreč na to poziti, da ne diskreditiramo socialistične emere sploh. — Naj bo dr. Krek tako priprzen in naj v imenu dobre naše skupne stvari te ferkolice, ki take neumnosti o socialistih stvarih pesejo in tiskati dajo, za učesa prime!

S. K.

Dnevne vesti.

V Lubljani, 29. oktobra.

— (Uradni list) izlil je danes na nas ves svoj žolč, kar se ga je nabralo tekom časa. I in na bralo se ga je mnogo, saj smo bili že čestokrat primorani, prijeti uredništvo uradnega lista za učesa, in kaže se, da mu jih bomo morali naviti še večkrat. V dolgem članku, ki se prej kot ne ni skuhal v uredništvu, zavrača uradna tetka naše očitanje, da dela propagando za štreljarkovske slavnosti, tako da občinstvo našo ne more pozabiti, tudi ko bi to hotelo. in da jo dela na tak način, kakor da želi preuzročiti kakre rabuke, da bi potem govorili krogli mogli Ljubljano še bolj zatirati, kakor jo zatirajo sedaj. Uradni list pravi, da to ni res in da podpre svojo trditve, psuje nas, kar si le da. Toda s posvkmami mi še nične izpodbil nobene trditve, in tudi posvanje uradnega lista jih ne je iz podbjije. Neovrgljiv faktum je, da je uradni list dan na dan opozarjal nad štreljarkovo slavnost in da je v svoji predraznosti šel celo tako daleč, da se je rogal poklicanim zastopnikom ljubljanskega prebivalstva, kajti tista notica, katero je priobabil dan po interpelaciji v obč. svetu na odličnem mestu, ni bilo drugačega, kakor zasmehovanja obč. sveta našega mesta. Tista notica je bila taka brez taktnosti, da je zadajoči kočijaš izpozal njen tendenco, ponižati občinski svet in razdražiti prebivalstvo. Prav to je tudi dalo povod moesiju, da hoče uradni list pravo

jezero, kjer se po klancu navzdol pomlče kmetski voz, ki ga poljata dva plastično noslikana vola, nad njima se razprostira širokovejni hrast, v ozadjju pa se svetlika temno sinja jezerska gladina. —

V slikanju raznovrstnega drewnja je bil Pernhart pravi mojster. Ne samo v posamičnih drevesnih, v ospredju, temveč i v prostranih gozdovih skupinah, bodisi v bližju ali v daljinu, na ravnom ali po planinah — povsod je pogodil dotočnega drewnja označuječe obrise po njega rasti in listju!

Pred vsem izvrsten, uprav jedini v novi dobi pokrajinskega slikarstva pa je bil Marko Pernhart izvoljen umetnik v svojem jasnem, milom in vežnim koloritu. Njegova podnebja, večinoma na planinah, so res nekoliko prejednolitna, a pomisliti treba, da je ta vrste slike: planinske razglede možno izvrševati le ob — včrem, brezoblačnem podnebju. Da pa je imel tudi bister pogled za slikovite podnebne kulisse, za večno se spremenjajoče oblake, to je pokazal na panorami z Graškega Škrlja v meglem jutranjem somraku in pa na drugem nedosežnem pogledu na Belopeško Jezero ob nevihtih.

Marko Pernhart je bil torej vspričo vseh svojih nedostatkov in malekostnih posebnosti pristen specijalist v slikanju planinskih razgledov, da mu ga ni zlepa vrstnika mej slikarji njegove in sedanje dobe. Slava njegovemu spominu!

cirati demonstracije, katero mnenje je še utrdila veste, da je merodajen gospod s osirou na eventualno izgredje s posmehom rekel, „aj imamo vojaštvo na raspolaganje“. Opramje uradnega lista toje ne bo nikogar presepio in na polna mesta mu posemo, da bi bil ravno ta list največ krit, ako se pričuli markovski slavnosti kaj primeri, in ako ostanejo brezuspešni pomiriljivi koraki našega lista. Ako uradna teta, ki uganja svoje Heilō-burke na stroške slovenskega kmeta, ne ve, kdo naše mesto zatira in mestni občini meče polena pod noge, kadar more, budi mu povedano, da delajo to prav njeni patroni. Na zavajljice uradnega lista se nam ne zli vredno odgovarjati, ker je list presmešen, da bi mu pristojala kakša sodba. Komčno prosimo še jedenkrat vse prebivalstvo, naj se ne da zapeljati v nikake, ni najmanjše demonstracije.

— (Vojaške vesti) Podpolkovnik pri pešpolku št. 17., Svetozar Boroević, je imenovan polkovnikom v generalnem stabu. Za stotnika I. vrste so imenovani stotniki II. vrste Jakob Dolšak pri pešpolku št. 96. za bos.-hercegovski polk št. 4., Karol Globičnik pri pešpolku št. 96. in Mihael Piskur pri topničarskem polku št. 15. Za stotnika II. vrste sta imenovana nadporočnika Ladislav vitez Volanski pri pešpolku št. 17. za pešpolk št. 41. in Iordan Hraščevič pri pešpolku št. 17. za pešpolk št. 16. — Za nadporočnike so imenovani poročnik Matko Kavčič pri ljubljanskem domobranskem polku, Eivard Dev pri pešpolku št. 17. za pešpolk št. 55., Viljem Povša pri pešpolku št. 47. za pešpolk št. 70., Pavel Wagner in Pavel Vlčan oba pri pešpolku št. 17. — Za poročnike so imenovani kadetje Ivan Zapanc pri pešpolku št. 35. in Alfons Malovrh pri pijoairskem bataljonu št. 5., Franc Kovačevič pri pešpolku št. 17. in Franc Kumar pri pešpolku št. 34.

— (Na Vseh Svetnikov dan) počelo bodočevsko društvo „Ljubljana“ žalostne ob 1/23. uru popoldne na običajnem prostoru na pokopališču pri Sv. Kristofu.

— (Deželnozborska volitev v vipavsko-idrijskem okraju.) Vabilo na javni volilni shod, ki se bodo vrnil v nedeljo dan 31. t. m. ob 3. uri popoldne pri lepem vremenu na „Prstavi“ visokorodnega g. grofa Lanthieri-ja, pri slabem pa v „Tabru“ v Vipavi s tem-le vsporedom: 1. O programu narodne stranke, in o bodoči deželnozborski volitvi, govori deželni odbornik g. dr. Ivan Tačkar iz Ljubljane. 2. Kaj delaj naš deželni poslaneč, govori gosp. Ivan Božič, poslaneč iz Podrige. 3. Razno. K obilni udeležbi vabilo najbolj ujudneje „Narodni volilci Vipavski“.

— (Imenovanja) Otrajni glavar v Sežani, g. dr. Andrej grof Schaffgotsch je imenovan ministerškim tajnikom v ministerstvu notranjih del.

— Ministerskega tajnika namestnik v tem ministerstvu, g. dr. Peter Laharnar je imenovan okrajnim glavarjem na Primorskem.

— (Iz Dolenje vasi pri Ribnici) se mama piše: Voda nam je provaročila leto za letom mnogo skrbi in škode. Dostikrat se je pripetilo, da so poljski pridelki radi velike povodnje pogajili, ali je bilo pa še jedenkrat treba saditi. Jesti in davke plačati je treba, a kje vzeti, ako kmets ne pridela osiroma poljskih pridelkov spraviti ne more, se sadolži in propada. Žlostoten je bil pogled ob času povodni na naši, zelo lepo ravno in rodovitno polje, bilo je našik jezero. Vendar jedenkrat po velikem tru lu našega plesanca pričelo se je s češčenjem rap pri Sv. Marjeti in v Rakitnici ter je to delo gosdai nadkomisar g. Putik osebno tako spretno in požrtvovalno vodil, da so se najbolj trmoljavi kmetsje, ki so z glavami odkimavali, „to ne bode nič pomagalo“, uverili, da te na novo odprte rupe velikansko močljivo vode potro. Ako se bodo delo še k letu s tako učemo nadaljevalo, smo uverjeni, da nam voda ne bodo več škoditi zamogla, razen ob času zelo velikih povoden.

— (Za nas Slovence podučljiv račun.) „Slov. Gosp.“ piše: Na vsem Štajerskem je bilo koncem lanskega leta 194.580 ljudsko šolo obiskovalih otrok in sicer v 2162 razredih; na jednem razred je bilo prišlo povprek po 90 otrok. Slovenskih otrok je bilo 67.465 v 682 razredih; v jednem razredu torej povprek po 99. Nemških je bilo 127.115 v 1480 razredih, v jednem razredu torej povprek po 85.8. Kakor se vidi, so imeli Nemci v jednem razredu povprek manje otrok nego mi. Natančneje pove izkaz, da je n. pr. bilo na Nemškem razredov z večnega 100 otroci 32, pri nas 52, na Nemškem razredov z večnega 120 otroci 11, pri nas 35, na Nemškem razredov z večnega 150 otroci 5, pri nas 19, na

Nemškem razredov z več nego 200 otroci 0, pri nas 6, na Nemškem razredov z več nego 300 otroci 0, pri nas 2. Gori stojeca števila pravijo pa tudi, da smo mi Slovenci Nemcem neko število razredov vadržavali, to se pravi, da smo toliko učiteljev plačali. Račun pokaže, da bi Nemci po pravici smeli imeti le 1412 5, mi Slovenci pa bi morali imeti 749 5 razreda, in da smo Nemcem lansko leto 675 razreda, oziroma učitelje za nje plačali. Jeden nemški učitelj pa stane povprek na leto 650 gl. Torej smo mi Slovenci preteklo leto Nemcem za učitelje, ki so v imenovanih razredih učili, plačali 43 875 gl. Dalje. Nemški učitelji so boljše plačani od slovenskih. Jeden slovenski učitelj pride v letu povprek samo na 570 gl. Ker pa mi Slovenci od vse dače plačujemo 1/2, Nemci 1/3, zato mi Slovenci Nemcem sploh pomagamo nemške učitelje plačevati. Račun pokaže, da so nemški učitelji, izvzemši one, ki smo je bili poprej šteli, preteklo leto od nas Slovencov dobili 82 028 gl. — Vzemimo še meščanske šole. Takih so imeli Nemci koacem lanskega leta 19, mi Sloverci niti jedne. Od teh šol je bilo 13 takih, pri katerih smo Nemcem pomagali plačevati le učitelje, in 6 takih, pri katerih smo jim pomagali plačevati učitelje, posledja in učitev, sploh vse. Na prvih je bilo 60 učiteljev, katerih ima vsak na leto povprek po 1000 gl. Na drugih je bilo 24 učiteljev; za poslopja, učila in druge razumešimo 3000 gl. Vse skupaj snese 87.000 gl, od katere svote smo mi Slovenci plačali tretjino, to je 29 000 gl. — Za ljudske in meščanske šole Nemcov smo torej mi Slovenci lansko leto plačali 154 903 gl. Nemci nam utegnejo reči: „Zidajte šolska poslopja; potem pa ne boste imeli vraka, tožiti, da mora toliko vaših otrok sedeti v jedni sobi“. Take besede pač stvari, kakorčna je, ne izpremenijo. Mi stavimo šol, kolikor jih moremo; da jih pa ne moremo več, nismo krivi sami, ampak oni, ki nam denar jemajo. Koliko poslopj bi se n. pr. dalo postaviti za 154 903 gl! In to v jednem letu! Kaj pa je z višo plačo nemških učiteljev, kaj z meščanskimi šolami? — In približno tako ogromno svoto plačujemo Nemcem leto za letom, in sicer za nič, čisto za nič. Pač, saj nam to dobročino obično vračajo: po svojih krčmah nabijajo prijazne opomine, naj se nikdo ne predzne govoriti slovenski, sicer ga vržejo iz sobe, nadalje sklepajo, da v službe, bodisi javne, bodisi zasebne, Slovencev ne sprejemajo, z vso močjo branijo, da bi se naša deca v šolah učila v materinščini, kakor se njim to za njihovo zdi koristno, povejo in za ničojojo nas itd. itd. Taka je Nemcov ljubezen do tovarisev v deželi, taka Nemcov hvalježnost.

— (Slov. pevsko društvo v Ptuj) izvolilo si je pri glavnem zboru sedeči odbor: predsednik g. dr. Bala Stuhel, zdravnik; podpredsednik g. dr. Tomaz Horvat, odvetnik; blagajnik g. Ivan Kavčič, nadučitelj, tajnik g. Milan Lorber, odvetnik uradnik, arhivar g. Janez Kosi, učitelj, vsi v Ptuj; odborniki: g. dr. Jakob Bežjak, profesor v Mariboru; g. dr. Juro Hrašovec, odvetnik v Celju; g. Fran Oražen, profesor v Ljubljani; g. Fran Čeh, učitelj v Lutomeru. Namestnik: g. Jan Sedlček, posojil. tajnik v Ptuj; g. Fran Podobnik, nadučitelj na Hajdini pri Ptuj. Revizorji: g. Josip Zelenik, profesor, g. Anton Gregorič, posojil tajnik g. Ferdo Skuhala, posojil uradnik, vsi v Ptuj. Dohodkov je bilo od 14. avgusta 1896 do 17. oktobra 1897 999 gl. 52 kr., stroškov 765 gl. 46 kr., prebitka torej 234 gl. 6 kr. Gospoda poverjenike, kateri še udarne niso pobrali, prosi odbor iskreno, da to v kratkem store. Končno izreka odbor pravčno zahvalo vsem gg poverjenikom, ki so društvo v tekocem letu tako izdatno podpirali, da razpolaga blagajna vzlic temu, da je letos koncert izostal, čez g. r. omenjan prebitek. Sosebno se zahvaljuje gospodu Brun. Schmidingerju v Kamniku za velečasni dar 20 gl. Bg daj naslednikov! Iskreno zahvalo izreka danje vsem slovenskim uradnikom, ki so brezplačno sprejemali državna poročila, ter jih prosimo, da nas tudi za naprej blagobito podprajo. Končno apelujemo v imenu prepotrebnega društva na slovenski narod, da nas tudi v bodočem podpira, da zamore društvo dosegti na isto stopnjo, na kateri bi moralo stati. V to pomoz Bog!

— (Delodajalci v goriški okolici, pozor!) Iz Grice se n. m. p. Še. Opaziramo vse one delo dajace gospodarje, kateri imajo svoje delavce za varovanje pri „Dolavski zavarovalnici proti nezgodam v Trstu“ ter do današnjega dne niso dobili glasovnice za se ali za svoje delavce, naj jih zatevajo pregorški bolniški blagajnici (ulica Munic pi.) katera jih je dobila za razpoložitev, a jih ni razposlala nijednemu slovenskemu delodajalcu-gospodarju. Še ved, nje tajnik zahteva, ato se pride po glasovnico, naj se jih tam kar podpiše, drugo pa da odpravi sam.

Ako stranka odločno zahteva glasovnico, tedaj jih sicer izroči, toda brez uradnega pečata ter neizpolnjene, to je brez izkazanega števila zavarovanih delavcev, kateri imajo volilno pravico. Glasovnice brez uradnega pečata so pa ne veljavne, in to oni uradnik gotovo dobro ve. Kdor torej ni dobil glasovnice, naj ne zamudi, kajti 6. novembra bo že volitev, najkrateje 5. pa jih treba odposlati komisiji v Trst. Rodoljubi z dejstvem bistorili naredno dolžnost, aki bi se potrudili pogledati v svoji bližini, ali so dobili glasovnice oziroma gospodarji delodajalci, kateri so bili oglašeni v „Primorcu“ št. 21. z dne 12. oktobra. Takene glasovnice naj dajo podpisati na pravem mestu — ter jih doposlati „Goriški tiskarni“. Goriska laška knika dela na vse kriplje, da zmagojo Lahi, kateri so že razposlali imena svojih kandidatov tudi Slovencem. Opozorjam o še jedenkrat, in sicer v zadnji urki, da popravijo po svojih glasovnicah pri goriški bolniški blagajnici, kajti v nasprotnem slučaju biss utegnile zlorabiti proti Slovencem vse one glasovnice, katerih bi ostale. Pozor, pozor in pozor rodoljubje!

— (Podporno društvo za slovenske visokošolce na Dunaju) mislo boda v soboto 13. novembra t. i. v dvorani hotela „zur goldenen Eule“ I. Regierungsass. 4, v 1. nadstropju svoj istočni občini zbor. Živjetek ob sedmih zvečer. Dnevni red: Predstava predsednika potočno tajnikovo, blažajnikovo, pregledovalcev, volitve. Po občinem zboru boda pri večer slovenskega kluba s koncertom gospice Marica Lutarjeve. Ker je dvorana prostora in 1-pa, nadejati se je, da se bode slovenska kolonija na Dunaju v obilnem številu zbrala začnega zebra v korist ubogim slovenskim visokošolcem in veselega zabavnega večera v slov. klubu

* (Hodi grofa Badenija) komtesa Vanda se je poročila včeraj dopoldan v župni cerkvi „Am Hof“ z grofom Adamom Krasinskim, potomcem slavnega poljskega pesnika, grata Adama Krasinskega. Ponke so se udeležili poleg pap žavega kneza Taličnja vsi ministrji s soprogami in mnogi najboljši gospode. Porok je mladi par sorodni k pateru B. deni. Graf Baden se je udeležil hčerne poroke v črem fraku, ženska pa je prišel v modernem, včasih evrem fraku.

* (Potres na Češkem) V severozahodnem kotu Češke so imeli v poledeljek, 25. t. m. ob 3 ob 5. in ob 1/2. ure zjutraj več potresnih sankrov, ki so prouzročili sicer veliko strahu, a ne veliko škode. Potres se je ob 8. ure 45 minut zvezder ponovil ter je bil najmočnejši. Ves je bezalo. Vso noč so se ponavljali sunki in tudi v torek se je še zibal zemlj.

* (Ženske so krive) baje vsega besoglasja mej carjem in habsburskim velikim vojvodom in mej hessenskim dvorom. Vse ke dama na habsburskem in kseskoško angleškem dvoru so si radi ženitovanj skupaj v Isack, zato car in carica nista sprejela velikega vojvoda. Bje se je neka nemška princesinja jako razčaljivo izrazil o ruski carici, ker je pri svoji moži izkoristila svojo vero.

* (Pet grških duhovnikov obsojenih na smrt) je turški sultana pomislost. Obsojeni so bili radi velevlajstva, a predsednički juri bo sedaj le 15 letno kazen v ječi. Doseg drugih grških duhovnikov pa, ki so sorožem borili proti Turkom, je obsojenih na 20 letno priselo delo.

* (Tri ženske so se zadušile) pri Lškovicu, v bližini flaminškega rova, kjer so pobiralne ostanke premoga. Ustrij se je nazare velik kos zemlje in živo so se udrije tudi ženske. Odkopali so že veikansko ženljive, a do sedaj še niso prišli do mrtvecov.

* (Strašen morilec) Bivši seržant Bachar je umoril tekom treh let, kolikor je doslej dograšao, 19 ljudi, večinoma žensk. Bachar je imel pravo morilsko manjko. Ker ga ni hotela radi telesne grdobe nobena ženska, močeval se je nad svetom s tem, da jo umri kogar ve le mogel.

* (Lepota ali slava?) Neki londonski žurnalist se je dolgo bavil z vprašanjem, česa si ženska bolj želi: lepoto ali slavo. Obiskal je štiri najbolj znane in najslavnnejše angleške pisateljice, katerih pa nobena ni bila niti malo lepa ter jim je stavljal vprašanje, li cenojo lepoto bolj nego slavo ali natob. In vse štiri so si želele — lepoto, češ: lepa žena privabi z jednim samim pogledom ves svet k svojim nogam.

* (Vedno maskiran) hodi bari ameriški rod ludjancev, stanujoč v gorah Wyoming. Ti ljudje — mladi in starci — imajo na obrazu vedno kruške.

Telefonična in brzjavna poročila.

Dunaj 29. oktobra. Odkar obstoji avstrijski parlament, še ni bilo take seje, kakor je današnja. Seja se je začela včeraj zvečer ob 7. uri in traja nepretrgoma še danes po-

poludne ob 1/3. uri. Včeraj se je zbral pred zbornico sila ljudstva. Galerije so bile prena polnjene. Boj je tako ljun, da ga ni možno pisati. Začetkom seje so Hofmann-Wellenhof, Funke in Daszynski protestovali proti temu, da so se večerne seje do ločile za razpravo o nagodbenem provizoriju, češ, da je to nezakonito in protustavno. Ko je potem začel govoriti dr. Lecher, jeli so Nemci, zlasti Wolf, na vse možne načine razgrajati, dokim je Lecher govoril kako tib. Lecher je predlagal konec seje, kateri predlog pa je zbornica odklonila.

Dunaj 29. oktobra. Proti jutru so se obstrukcijonisti nekoliko pomirili. Lecher je od 2. do 5. ure zjutraj govoril mirno, poslanci pa so se razšli po sobah in tam ležali ter dremali po klopeh, nekateri so celo legli na tla. V restavraciji je zmanjkal jedil in pijače. Še ob 4. uri zjutraj dobiti je bilo zopet golaš in kruha. Ministerski predsednik Badeni in minister Gautsch sta bila do 2. ure v parlamentu, ko sta odšla, prišla sta ministra Ledebur in Gleispach.

Dunaj 29. oktobra. Ob 1/2. ure zjutraj so socijalni demokratje predlagali, naj se seja pretrga za pol ure, ker so stenografje tako utrujeni, da ne morejo več pisati. Ker se tej želji ni ugodilo, zagnali so obstrukcijonisti silen krik. Skandal je trajal pol ure. Wolf je pultove deske metal na tla in razbijal z rokami in z nogami, povrh pa so obstrukcijonisti obo podpredsednika na najpodlejši način insultirali.

Dunaj 28. oktobra. Lecher je končal svoj govor ob 9. uri dopoldne. Govoril je z malimi prestanki, ko so njegovi tovariši razgrajali, skoro 14 ur. Obstrukcijonisti so novič predlagali konec seje. Glasovalo se je dva krat imenoma. Ker je bil predlog odklonjen, so obstrukcijonisti zopet začeli razgrajati. V tem je prišel Badeni v zbornico. Obstrukcijonisti so ga pozdravili s porogljivim klicem: Dobro jutro, ekscelencia! Kako ste spali? Kaj se Vam je sanjalo? Pfersche je predlagal, ker poslanci niso umiti, a vsi zamazani, naj bo seja tajna. O tem predlogu se je razpravljalo v tajni seji.

Dunaj 29. oktobra. Tajna seja je bila jako burna. Socijalista Bernerju in Daszynskemu je predsednik vzel besedo. Poleg teh se je najbolj odlikoval Pfersche. Ob polu 3. uri se je v tajni seji začelo glasovanje. Seja bo potem trajala še dalje, ker hoče desnica, naj bi Stefanowicz in Lueger še danes govorila, sicer pa namerava levica predlagati še več glasovanj po imenih radi ukorov, kateri je dal predsednik raznim poslancem.

Dunaj 29. oktobra. Takih sej, kakor je današnja, ne pozna avstrijski parlament in tudi v zgodovini drugih parlamentoj jih ni najti. Najdaljša debata v avstrijskem parlamentu je bila 19. decembra 1880. leta, ko se je razpravljala o volitvah v gorenjeavstrijskem veleposestvu, a najdaljši debati v angleškem parlamentu sta bili 30. junija in 11. julija 1882. leta, ko se je razpravljalo o home rule predlogi. Dotični debati sta trajali nepretrgoma po 32 ur.

Dunaj 29. oktobra. Do 2. ure je bilo na galerijah vse polno občinstva, katero je mislilo, da pride do pretepa. Kadar sta Abramowicz in Kramar menjala svoje mesto, so ju Nemci insultirali. Prade je pozivljal svoje tovariše: Naskočimo barako in jo razbijmo!

Dunaj 29. oktobra. Z ozirom na nečuvano postopanje Nemcov ni dosti upanja, da se dožene nagodbeni provizorij. Vse javno mnenje je izredno radovedno kaj se zgodi, zakaj splošno vlada mnenje, da se mora divjanju Nemcov narediti konec.

Dunaj 29. oktobra. Desnica je bila pripravljena zborovati danes in jutri celo noč in ves dan, toda podpredsednika sta izjavila, da sta fizično in duševno tako izmučena, da bi ne mogla ostati na svojem mestu.

Dunaj 29. oktobra. Minister unanjih del, grof Goluchowski obišče tekom prihodnjega meseca kraljevsko italijansko obitelj v Monzi, kateremu potovanju se pripisuje poseben pomen.

Iz uradnega lista.

Invršilne ali ekskutivne dražbe: Franceta Bernota posestvo v Jasenu, cjenjeno 1166 gld., 30. oktobra in 4. decembra na Erdu.

Prostovoljna prodaja. Dedičem po Franu Vincetu Rešu v Kranji lastno posestvo v Kranji se bude prodalo dne 30. oktobra, a ne pod vzklico ceno 2700 gld. Vadij znaša 270 gld.

Umrli so v Ljubljani:

Dne 27. oktobra: Ferdinand Kozak, mesar, 38 let, Sv. Petra cesta št. 83, krvavitev v želodcu.

V deželnih bolnicah:

Dne 25. oktobra: Terezija Slabe, uboga, 62 let, plučnica. — Fran Cimerman, gostač, 65 let, driska in ostarelost.

Meteorologično poročilo.

Visina nad morjem 306,2 m.

Oktobar	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo	Padelina v mm. v 24 urah
28.	9. zvečer	747,0	3,7	sl. sever	jasno	
29.	7. zjutraj	747,5	-1,4	sl. svzh.	meglja	0,0
•	2. popol.	746,3	9,2	sl. svzh.	jasno	

Srednja včerajšnja temperatura 6,5°, za 1,5° pod normalom.

Dunajska borza

dne 29. oktobra 1897.

Skupni državni dolg v notah	102	gld.	25	kr.
Skupni državni dolg v srebru	102		30	"
Avtrijska zlata renta	123		20	"
Avtrijska kronska renta 4%	101		55	"
Ogerska zlata renta 4%	121		80	"
Ogerska kronska renta 4%	99		80	"
Avtro-ogerske bančne delnice	950		—	"
Kreditne delnice	354		—	"
London vista	119		65	"
Nemški drž. bankovci za 100 mark	58		80	"
20 mark	11		75	"
20 frankov	9		52½	"
Italijanski bankovci	45		10	"
C. kr. cekini	5		66	"

Dne 28. oktobra 1897.

4% državne srečke iz 1. 1854 po 250 gld.	161	gld.	—	kr.
Državne srečke iz 1. 1864 po 100 gld.	190		50	"
Dunava reg. srečke 5% po 100 gld.	128		25	"
Zemlj. obč. avstr. 4½% zlsti zast. listi	98		60	"
Kreditne srečke po 100 gld.	198		50	"
Ljubljanske srečke	22		50	"
Rudolfove srečke po 10 gld.	24		50	"
Akcije anglo-avstr. banke po 200 gld.	162		50	"
Tramway-drust. velj. 170 gld. a. v.	430		—	"
Papirnati rubelj	1		27½	"

Globoko užaljenim srcem naznanjamо vsem sorodnikom, prijateljem in znancem tužno vest o smrti našega preljubljenega sopoga, oziroma očeta, tista in starega očeta, gospoda

Štefan-a Žužek-a

pekovskega mojstra in hišnega posestnika

kateri je po dolgi in mučni bolezni, previden s sv. zakramenti, danes, 29. t. m., ob 1. uri popolnoci, v 88. letu svoje dobe v Gospodu zaspal.

Pozemski ostanki dragega pokojnika se bodo v nedeljo, dne 31. oktobra, ob 1.4. uri popoludne v hiši žalosti v Florijanski ulici št. 12 slovensko blagoslovili ter prenesli na pokopališče k sv. Krištofu k večnemu počitku.

Sv. maše zadušnice brale se bodo v župni cerkvi sv. Jakoba. Ljubljenega pokojnika priporočamo v blag spomin in molitev.

V Ljubljani, dne 29. oktobra 1897.

(1656)

Žalujoči ostali.

Venci se hvaležno odklanajo.

Tržaški cesti št. 10

Istotako se vabi častito p. n. občinstvo, da obiše njegovo glavno trgovino na

Šelenburgove ulice št. 5

umetljnem in trgovskem vrtnarju

podružnica.

Istotako se preveri o njegovih ogromnih kulturnih v dekoracijskih rastlinah za grobe, kakor za očiščenje sob itd., itd. ter da je istinito vsestranski konkurenčni kos.

(1445-9)

da se preveri o njegovih ogromnih kulturnih v dekoracijskih rastlinah za grobe, kakor za očiščenje sob itd., itd. ter da je istinito vsestranski konkurenčni kos.

(1445-9)

da se preveri o njegovih ogromnih kulturnih v dekoracijskih rastlinah za grobe, kakor za očiščenje sob itd., itd. ter da je istinito vsestranski konkurenčni kos.

(1445-9)

da se preveri o njegovih ogromnih kulturnih v dekoracijskih rastlinah za grobe, kakor za očiščenje sob itd., itd. ter da je istinito vsestranski konkurenčni kos.

(1445-9)

da se preveri o njegovih ogromnih kulturnih v dekoracijskih rastlinah za grobe, kakor za očiščenje sob itd., itd. ter da je istinito vsestranski konkurenčni kos.

(1445-9)

da se preveri o njegovih ogromnih kulturnih v dekoracijskih rastlinah za grobe, kakor za očiščenje sob itd., itd. ter da je istinito vsestranski konkurenčni kos.

(1445-9)

da se preveri o njegovih ogromnih kulturnih v dekoracijskih rastlinah za grobe, kakor za očiščenje sob itd., itd. ter da je istinito vsestranski konkurenčni kos.

(1445-9)

da se preveri o njegovih ogromnih kulturnih v dekoracijskih rastlinah za grobe, kakor za očiščenje sob itd., itd. ter da je istinito vsestranski konkurenčni kos.

(1445-9)

da se preveri o njegovih ogromnih kulturnih v dekoracijskih rastlinah za grobe, kakor za očiščenje sob itd., itd. ter da je istinito vsestranski konkurenčni kos.

(1445-9)

da se preveri o njegovih ogromnih kulturnih v dekoracijskih rastlinah za grobe, kakor za očiščenje sob itd., itd. ter da je istinito vsestranski konkurenčni kos.

(1445-9)

da se preveri o njegovih ogromnih kulturnih v dekoracijskih rastlinah za grobe, kakor za očiščenje sob itd., itd. ter da je istinito vsestranski konkurenčni kos.

(1445-9)

da se preveri o njegovih ogromnih kulturnih v dekoracijskih rastlinah za grobe, kakor za očiščenje sob itd., itd. ter da je istinito vsestranski konkurenčni kos.

(1445-9)

da se preveri o njegovih ogromnih kulturnih v dekoracijskih rastlinah za grobe, kakor za očiščenje sob itd., itd. ter da je istinito vsestranski konkurenčni kos.

(1445-9)

da se preveri o njegovih ogromnih kulturnih v dekoracijskih rastlinah za grobe, kakor za očiščenje sob itd., itd. ter da je istinito vsestranski konkurenčni kos.

(1445-9)

da se preveri o njegovih ogromnih kulturnih v dekoracijskih rastlinah za grobe, kakor za očiščenje sob itd., itd. ter da je istinito vsestranski konkurenčni kos.

(1445-9)

da se preveri o njegovih ogromnih kulturnih v dekoracijskih rastlinah za grobe, kakor za očiščenje sob itd., itd. ter da je istinito vsestranski konkurenčni kos.

(1445-9)

da se preveri o njegovih ogromnih kulturnih v dekoracijskih rastlinah za grobe, kakor za očiščenje sob itd., itd. ter da je istinito vsestranski konkurenčni kos.

(1445-9)

da se preveri o njegovih ogromnih kulturnih v dekoracijskih rastlinah za grobe, kakor za očiščenje sob itd., itd. ter da je istinito vsestranski konkurenčni kos.

(1445-9)

da se preveri o njegovih ogromnih kulturnih v dekoracijskih rastlinah za grobe, kakor za očiščenje sob itd., itd. ter da je istinito vsestranski konkurenčni kos.

(1445-9)

da se preveri o njegovih ogromnih kulturnih v dekoracijskih rastlinah za grobe, kakor za očiščenje sob itd., itd. ter da je istinito vsestranski konkurenčni kos.

(1445-9)

da se preveri o njegovih ogromnih kulturnih v dekoracijskih rastlinah za grobe, kakor za očiščenje sob itd., itd. ter da je istinito vsestranski konkurenčni kos.

(1445-9)

da se preveri o njegovih ogromnih kulturnih v dekoracijskih rastlinah za grobe, kakor za očiščenje sob itd., itd. ter da je istinito vsestranski konkurenčni kos.

(1445-9)

da se preveri o njegovih ogromnih kulturnih v dekoracijskih rastlinah za grobe, kakor za očiščenje sob itd., itd. ter da je istinito vsestranski konkurenčni kos.

(1445-9)

da se preveri o njegovih ogromnih kulturnih v dekoracijskih rastlinah za grobe, kakor za očiščenje sob itd., itd. ter da je istinito vsestranski konkurenčni kos.

(1445-9)

da se preveri o njegovih ogromnih kulturnih v dekoracijskih rastlinah za grobe, kakor za očiščenje sob itd., itd. ter da je istinito vsestranski konkurenčni kos.

(1445-9)

da se preveri o njegovih ogromnih kulturnih v dekoracijskih rastlinah za grobe, kakor za očiščenje sob itd., itd. ter da je istinito vsestranski konkurenčni kos.

(1445-9)

da se preveri o njegovih ogromnih kulturnih v dekoracijskih rastlinah za grobe, kakor za očiščenje sob itd., itd. ter da je istinito vsestranski konkurenčni kos.

(1445-9)

da se preveri o njegovih ogromnih kulturnih v dekoracijskih rastlinah za grobe, kakor za očiščenje sob itd., itd. ter da je istinito vsestranski konkurenčni kos.

(1445-9)</